

O B S A H

Obsah	3
Předmluva	7
1. Indexy a absolutní rozdíly	9
1.1 Směry a koncepce rozvoje v indexní teorii	9
1.2 Indexy a absolutní rozdíly jako nástroj srovnání	12
1.3 Individuální indexy jednoduché	16
1.4 Individuální indexy složené	21
1.5 Souhrnné indexy	27
1.5.1 Souhrnné cenové indexy	27
1.5.2 Souhrnné objemové indexy	33
1.5.3 Průměrové tvary souhrnných indexů	37
1.5.4 Bortkiewiczův rozklad a cenové koeficienty pružnosti	40
1.6 Indexy a absolutní rozdíly jako nástroj analýzy	50
1.7 Vybrané způsoby naplňování souhrnných cenových indexů v praxi	66
2. Makroekonomické ukazatele produkce	79
2.1 Ukazatele produkce z hlediska měřicích jednotek	79
2.2 Obecné typy ukazatelů produkce v hodnotovém vyjádření	83
2.2.1 Ukazatele celkové produkce	83
2.2.1.1 Vliv kooperace na hodnoty ukazatelů celkové produkce, existence vnitřního obratu	84
2.2.1.2 Co představuje a jak vzniká vnitřní obrat? Problém redukce a vnitřní obrat	84
2.2.1.3 Jak se liší finální výrobek od meziproduktu?	86
2.2.1.4 Ukazatele typu finálního produktu (final total product), ukazatele typu výrobního obratu (gross output)	86
2.2.1.5 Vzniká problém vnitřního obratu i při druhovém shrnování?	88

2.2.1.6	Metody výpočtu ukazatelů výrobního obratu	89
2.2.1.7	Vzniká problém vnitřního obratu i při časovém shrnování?	90
2.2.1.8	Kdy tedy hovoříme o finálním produktu resp. výrobním obratu?	91
2.2.1.9	Jsou nebezpečím zahrnování vnitřního obratu při prostorovém a druhovém shrnování postiženy i jiné ekonomické ukazatele?	92
2.2.1.10	K vypovídací schopnosti ukazatelů finální produkce a výrobního obratu . .	94
2.2.2	Ukazatele čisté produkce (net value)	96
2.2.3	Ukazatele hodnoty přidané zpracováním (value added)	97
2.2.4	Závěrečná systematizace ukazatelů produkce . . .	97
2.3	Makroekonomické ukazatele produkce používané v zemích tzv. sovětského bloku	98
2.3.1	Společenský produkt (gross material output) bývalých socialistických zemí	98
2.3.2	Národní důchod (net material product) bývalých socialistických zemí	99
2.4	Západní pojetí produkce a její měření na makroúrovni .	99
2.4.1	Vymezení produktivní sféry - mezinárodní odvětvová klasifikace ISIC	100
2.4.2	Prodej z druhé ruky, transfery a mimotržní transakce z hlediska hodnoty produkce	101
2.4.3	Stínová ekonomika z hlediska makroekonomických ukazatelů produkce	103
2.4.4	Základní ukazatele produkce - definice	103
2.4.5	Hrubý národní versus hrubý domácí produkt . . .	104
2.4.6	Problém zahrnování odpisů	105
2.4.7	Měření hodnoty produkce státu určené k finální spotřebě	106

2.4.7.1	Zobrazení struktury zboží a služeb v ekonomice a struktury hodnoty tohoto zboží a služeb	106
2.4.7.2	Ceny výrobců a ceny spotřebitelů	112
2.4.7.3	Metody měření hodnoty produkce státu - metoda výrobní, důchodová a spotřební.	113
2.4.8	Vztah mezi hrubým a čistým domácím (národním) produktem a národním důchodem	122
2.4.9	Názvy makroekonomických ukazatelů z hlediska oceňování produkce	123
2.5	Vykazování ukazatelů produkce na makroúrovni	125
2.5.1	Evropský systém národního účetnictví	126
2.5.1.1	Výběr jednotek a jejich skupin	127
2.5.1.2	Třídění operací	128
2.5.1.3	Systém účtů a účetních sald	130
2.5.1.4	Národohospodářské agregáty	134
2.5.1.5	Účty a tabulky SEC	137
2.6	Vliv změn cen na hodnoty ukazatelů produkce	144
2.6.1	Nominální versus reálná hodnota produkce	144
2.6.2	Statistická deflace	144
2.7	Použitelnost makroekonomických agregátů produkce	147
3.	Statistika spotřeby obyvatelstva	149
3.1	Vymezení a základní kritéria spotřeby	149
3.1.1	Obsahové vymezení spotřeby	149
3.1.2	Způsob úhrady spotřeby	151
3.1.3	Kritérium naléhavosti potřeb	154
3.1.3.1	Životní minimum	155
3.1.4	Klasifikace spotřeby	159
3.1.5	Klasifikace konečných spotřebitelů	162
3.1.6	Měrné jednotky spotřeby	163
3.2	Metody statistického zjišťování spotřeby	164
3.2.1	Vyčerpávající šetření	164
3.2.2	Výběrová šetření	167
3.2.3	Některé další metody zjišťování	170

3.3	Statistická analýza spotřeby	172
3.3.1	Metody srovnání	173
3.3.1.1	Stupnice spotřebních jednotek	174
3.3.1.2	Problémy při mezinárodním srovnání spotřeby	179
3.3.2	Regresní analýza	183
3.3.2.1	Základní regresní spotřební funkce	187
3.3.3	Analýza spotřeby na podkladě ukazatelů časových řad	193
3.3.4	Koeficienty pružnosti	197
3.3.4.1	Obloukový koeficient pružnosti	199
3.3.4.2	Bodový koeficient pružnosti	200
3.3.4.3	Rozdílový koeficient pružnosti	203
3.3.4.4	Agregace koeficientů spotřeby	204
Příloha č.1:	Mezinárodní odvětvová klasifikace OSN (ISIC)	207
Příloha č.2:	Mezinárodní klasifikace funkcí vlády (COFOG)	212
Příloha č.3:	Mezinárodní klasifikace hrubé tvorby fixního kapitálu a změn stavu zásob	215
Seznam literatury		218